

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Malefactor omnino occultus an possit condemnari? num. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

civiles, utpote frequentiores, turbarent facilius tribunalia. Adde, privatos videri in his cedere suo juri, propter dictum majus Reip. bonum, quæ certe cessio, cum agitur de vita vel mutilatione, nunquam præsumitur. Quando ergo c. pastoralis, de officio judicis delegati, pronuntiat, personam publicam non teneri uti scientia privata, de his civilibus & levibus agit, ut patet ex casu textus, non de vita.

x *Less l. c. num. 84. Coninch. t. 2. de sacr. d. 13. de censuris n. 106. & 110. & d. 34. de matr. n. 9. 8. Dicast. l. c. n. 105.*

16. Quid de ministris? Satelles v. g. potestne licite exequi sententiam contra Petrum, si certo sciat, eum esse nullius culpæ Reum? nam si dubitat, debere sui superioris sententiam exequi, alibi a diximus.

a *l. 1. in dec. cap. 3. §. 7. v. executor sententia. b l. de Lugo t. 2. de just. d. 37. sec. 5. nu. 48. & Dicast. l. c. n. 99.*

Respondeo, in nostra sententia non posse in gravibus, posse in minoribus poenis, propter easdem rationes jam jam dictas. Alij b distinguunt (& quidem probabiliter probabilitate extrinseca, cui conformare se sine peccato posset minister) si innocentia sit soli satelliti nota, potest illam satelles exequi, quia tunc supponitur sententia valida & justa, bonaque fide à judice prolata, cui obedire potest minister subditus. At si notorum sit, sententiam esse injustam, vel intolerabilem errorem continere, vel, ut alij addunt, ex iniquitate judicis clare proficisci, non potest quia tunc esset contra bonum publicum, & contra justitiam, siquidem sententia illa, si in le-

vibus, si in gravibus, non esset solum injusta, sed invalida.

b *l. de Lugo t. 2. de just. d. 37. sec. 5. num. 48. & Dicast. l. c. n. 99.*

17. Petet curiosus: si judex ecclesiasticus ex Confessione Sacramentali sciret, v. g. Petri innocentiam, probationes autem legitimæ essent contra ipsum, poteritne & tenebitur illum condemnare?

Respondeo, posse c & debere (supponimus autem potestatem in tali judice &c.) si agatur de levioribus, si de gravioribus delictis, vel causis. Ratio est, quia Confessarius in confessione tenetur credere penitenti; at extra ipsam potest & debet fidem habere potius pluribus testibus & probationibus, quam uni ipsi poenitenti,

c *idem de Lugo ib. nu. 47.*

Malefactor omnino occultus an possit condemnari?

18. Tertia denique quaestio est, An vice versa, si princeps novit privata scientia, reum esse dignum morte, sed publice probatur, is esse innocens, an, inquam, possit eum princeps morte damnare? Princeps, inquam; nam judicem inferiorem nullo modo posse, certum ex dictis est.

Respondeo, regulariter non d posse; si enim nemo, ut dicetur suo loco, potest proximum diffamare de peccato occulto, quanto magis non poterit eundem occidere? Et ratio ulterior est, quia princeps jurisdictionem habet fori externi, ad quod non pertinent ea occulta, quæ probatione externa carent. Adde, e esse de jure natura,

re, ut Reus audiatur in sui defensionem: id quod non potest fieri, nisi per probationes externas, quas ipse velit adducere.

d. Dicast. l. 2. de just. tr. 1. d. 4. du. 5. num. 2. cum Arag. Petr. Navar. & alijs, e ut probat Clav. reg. li. 12. c. 8. n. 20. ex Clementina. Patronalis, de sententia & re iudicata. & c. qualiter 2. de accus.

Dixi (regulariter) ut significarem, posse, quando instat magnum aliquod Reip. vel alterius damnum. sed tunc res reducitur ad defensionem, cum moderamine inculpatae tutelae. Relege modo dicta n. 7.

Dices, potest princeps, imo quilibet iudex cogere debitorem ad solvendum creditori, si certo constet de debito, quamvis non possit in iudicio probari: ergo & potest similem certum malefactorem occidere.

Respondeo, negando consequentiam, disparitas enim est manifesta. siquidem in solutione debiti certi iudex operatur ad compensandum, non ad puniendum, ad compensationem autem faciendam, sicuti occultè potest amicus adjuvare creditorem, ita poterit & iudex, saltem ut amicus: at ad puniendum requiritur jurisdictio, quae non habetur in occultis, ut dictum est

§. V.

De homicidio ex bello justo.

DE hoc, ne cramben delicato lectori recoctam apponamus, sufficiant ea, quae attulimus lib. 1. in decal. §. 4. n. 29. & n. 36. & rursus §. 7. V. bellum.

CAPVT SECVNDVM.

De homicidio sui ipsius.

§. I.

Occiso sui directa.

1. **N**emini a unquam licere (nisi ex clarissimo Dei instinctu sed quando is?) seipsum directè occidere, res est manifesta nimis. Qui autem se occidit, qua ratione sit ab Ecclesiastica sepultura arcendus, dixi superius. b Solum ergo hic sunt tria argumenta solvenda; ex quibus quaedam ad praxim conducentia utiliter explicabuntur.

a l. s. Aug. li. 1. de Civ. à c. 17. quos Circumcelliones, seu Circuitoires appellat & D. Thom. 2. 2. q. 64. ar. 5. Less. lib. 2. c. 9. dub. 6. & passim Auctores. b sup. li. 1. c. 3. §. 9. v. sepeliri in loco sacro. adde Layman. lib. 3. sec. 5. tr. 3. p. 3. c. 1. n. 8. Fagund. in 5. Decal. prac. c. 11. n. 3.

2. Primū argumentum. Possum, ut lib. 5. c. 1. §. 3. n. 33. dictū est, licitè mihi desiderare mortē ob bonum finem, v. g. ut vitæ hujus ærumnas effugiā: cur ergo non possum eandē mihi ob finem bonū inferre? Respondeo: quia si mors desideretur, ut debito modo sequatur, nihil mali continet: at si illam quis sibi inferat, cum debitum modū excedat, multū continet mali, siquidem tunc usurpat potestatem in vitam, quā nullus habet, præter Deum. Quare sicuti possum cupere, ut propter bonum Reip. malefactores morte plectantur,

O 2

sed non